

NOTAT

Dato: 9. september 2020

Til: Bestyrelsen

Fra: Administrationen

Døgnåbne genbrugsstationer

Med en kombination af elektronisk portstyring og avanceret kamerateknologi findes der i dag en mulighed for at drive genbrugsstationer uden for 'normal' åbningstid, hvor der ikke er personale til stede.

Dette notat skitserer, hvordan et sådant scenarie kan opstilles som forsøg. I overvejelserne om, hvordan et forsøg opsættes bedst muligt, er der på en besigtigelsestur hentet inspiration fra Kolding Kommune og Sønderborg Forsyning, der allerede tilbyder døgnåbne genbrugsstationer til deres borgere. Turen havde til hensigt at skabe forståelse for de forskellige muligheder i de tekniske anlæg, samt indsigt i konsekvenserne relateret til den almene drift og service for medarbejdere og borgere. De centrale pointer fra besigtigelsesturen danner grundlag for gennemgangen i det følgende.

Hvordan virker det for brugeren?

Udgangspunktet er, at borgere/virksomheder, som ønsker at benytte en genbrugsstation uden for bemandet åbningstid, på forhånd skal være tilmeldt denne mulighed på selskabets hjemmeside (navn, adresse, mobilnummer mm.). Det skal i parentes bemærkes, at virksomheder, der i dag ønsker at benytte genbrugsstationerne, i forvejen aktivt skal tilmelde sig.

Som forudsætning for at brugeren får adgang, skal vedkommende læse et ordensreglement, en overordnet introduktion til sortering og bestå en lille test.

Genbrugsstationen, der tilbyder selvbetjent åbningstid, er indrettet med en elektrisk skydeport og evt. et bomanlæg, som kan åbnes ved opkald fra en mobiltelefon, som på forhånd er registreret til denne brug. Brugerens mobiltelefonnummer, som skal angives ved tilmelding, er således brugerens "nøgle" til adgang.

Ved adgang registreres køretøjets nummerplade automatisk via kamera. Via automatisk adgang til Centralregistret for Motorkøretøjer (CRM) kan køretøjets ejer altid identificeres.

Genbrugsstationen er indrettet med automatisk lys samt kameraovervågning og nødtelefon. Genbrugsstationen er ikke (nødvendigvis) bemandet i den selvbetjente åbningstid; men derimod overvåget via en række lysfølsomme kameraer. Denne overvågning bidrager ifølge Kolding Kommune og Sønderborg Forsyning til, at graden af uhensigtsmæssig adfærd blandt brugerne er begrænset.

Genbrugsstationen kan stort set benyttes på samme måde som i normal åbningstid; dog er det ikke muligt at aflevere farligt affald.

Fordele og ulemper

Den største fordel er den servicegevinst, genbrugsstationens brugere vil opleve som konsekvens af øgede og fleksible åbningstider.

Den største ulempe er risikoen for uhensigtsmæssig håndtering/sortering af affald, når brugerne afskæres fra muligheden for at blive vejledt af pladspersonalet.

Spørgsmålet om selvbetjening er derfor overordnet et dilemma mellem på den ene side ønsket om service/fleksibilitet og på den anden side ønsket om kontakt mellem pladsmand/bruger med henblik på bedst mulig affaldshåndtering.

De seneste år er der blevet brugt ressourcer på at arbejde med en "kulturændring" på genbrugsstationerne med udgangspunkt i netop mødet mellem bruger og pladsmand. Den betragteligt øgede mængde, der i dag går til direkte genbrug, er blandt andet et resultat af denne indsats.

Der er ingen tvivl om, at en løsning med døgnåbning vil påvirke kulturen på genbrugsstationerne, hvad angår både brugere og pladsmænd. Desværre har hverken Kolding Kommune eller Sønderborg Forsyning erfaringer i den retning, da de opererer med et andet koncept for direkte genbrug.

Både i Kolding Kommune og ved Sønderborg Forsyning er man glade for og tilfredse med de døgnåbne genbrugsstationer. Sønderborg har kørt med døgnåbne pladser i 3 år, og i dag er ca. 50 % af alle deres brugere tilmeldt ordningen.

Med undtagelse af plastfraktionerne, går det overordnet ok med sorteringerne i Kolding Kommune. Deres målinger viser, at det er 50 % af fejlsorteringerne som sker uden for bemandet åbningstid, den anden halvdel sker, mens der er folk på pladsen. De oplever i tillæg hertil, at der generelt er få gengangere ved fejlsortering, men mange gengangere når det kommer til tyveri.

Opstilling af et forsøg hos Reno Djurs

Med udgangspunkt i erfaringer og data fra Kolding Kommune og Sønderborg Forsyning opstilles hermed et forslag til et konkret forsøgsscenario på Feldballe Genbrugsstation. Genbrugsstationen er bygget til at kunne imødekomme døgnåbning og har med sin størrelse og placering de optimale rammer for at kunne sikre en succesfuld gennemførelse. Genbrugsstationen ligger isoleret således at en overskridelse af Miljøgodkendelsen vil være usandsynlig.

Både Kolding Kommune og Sønderborg Forsyning understreger fordelene ved at opstille et forsøg, der kommer tættest muligt på det scenarie, man forestiller sig skal være gældende i fremtiden. På den måde sikres det, at der kan drages vigtige erfaringer og evalueres fyldestgørende på ønskede parametre.

Samtidigt understreges det, at man er nødt til at gøre særligt meget ud af opfølgingsarbejdet overfor borgerne i starten, så de oplever, at krav og regler tages alvorligt. For at kunne gøre dét, er det nødvendigt med overvågning.

Det tekniske set-up i et forsøg bør altså i høj grad svare til det egentlige set-up, så det er muligt at finde tilbage til konkrete hændelser som f.eks. fejlsortering og tyveri.

Som tidligere beskrevet er det en forudsætning, at brugerne er godt orienteret og består en test, før de kan få adgang til genbrugsstationen. Skulle det alligevel ske, at brugerne overtræder det fastsatte ordensreglement, vil det i første omgang føre til en advarsel. Anden gang vil det føre til 3 måneders blokering og tredje gang til 6 måneders blokering. Tyveri politianmeldes og fører til 1 års blokering.

Besøgsdata fra Sønderborg Forsyning viser at besøgene primært fordeler sig i tidsrummet fra kl. 6 til 21. Derfor anbefales det, at forsøget på Feldballe Genbrugsstation i første omgang begrænses til netop dette tidsinterval.

Udgangspunktet for at drive genbrugsstationer i Reno Djurs har til dato været at tilbyde samme ydelse for private og erhverv til samme pris. Derfor er der i dag en mængdebegrænsning på to tons for erhverv, som bliver betalt gennem en abonnementsordning med et gebyr svarende til det, private husstande betaler.

Et forsøg med døgnåbning af genbrugsstationerne ændrer grundlæggende på principperne bag abonnementsordningen for erhverv på to områder:

- Markant udvidede åbningstider, hvilket medfører øgede omkostninger.
- Ophævelse af mængdebegrænsningen for så vidt angår den mængde affald, der afleveres uden for åbningstiden, hvor der ikke kan føres tilsyn med den afleverede mængde.

Som konsekvens heraf vil det være nødvendigt at tilpasse gebyrstrukturen hertil, så den afspejler den faktiske benyttelse og omkostningsbelastning af genbrugsstationerne for så vidt angår erhverv (udvidet åbningstid, der muliggør ekstra besøg og øgede affaldsmængder).

Det foreslås derfor for erhverv at introducere betaling pr. besøg med et fastsat gebyr, der skal dække adgang til genbrugsstationen uden for normal åbningstid. Reno Djurs har allerede en "betaling pr. besøg-ordning" rettet mod virksomheder, der ikke er tilmeldt abonnementsordningen. Prisen for et besøg er for 2021 fastsat til 200 kr. (ekskl. moms).

Forsøget vil bidrage med indsigter om de nærmere omkostninger. Det foreslås således, at erhverv kun kan få adgang uden for normal åbningstid mod betaling af gebyr pr. besøg – også selvom erhvervet i forvejen er tilmeldt abonnementsordningen.

Affaldsmængden fra de private borgere forventes at være stabil. Derfor foreslås det at betalingen herfor bibeholdes som det årlige grundgebyr, således at private ikke skal betale særligt gebyr for adgang uden for normal åbningstid.

Reno Djurs driver genbrugsstationer med en anerkendt høj standard. Evalueringen af forsøget vil tage udgangspunkt i, om det med døgnåbning kan lade sig gøre fortsat at drive genbrugsstationer på en måde som er tilfredsstillende, med et rimeligt ressourceforbrug og med tilfredsstillende arbejdsvilkår.

Tekniske forudsætninger

Indretning af døgnåbne genbrugsstationer med selvbetjent åbningstid kræver et teknisk såvel som administrativt set-up. Se en kort introduktion til døgnåbne genbrugsstationer ved at følge linket: <https://www.youtube.com/watch?v=b5-oabQl6qQ>

En 24/7-løsning med ubegrænset adgang til genbrugsstationerne kan sammenstykket på flere måder, men kræver overordnet følgende:

- Administrativt adgangssystem (brugerflade/web interface)
Platformen kan være koblet op på NEM-ID. Igennem platformen kan brugerne blokeres, hvis de overtræder gældende regler for færdsel og ophold på pladsen, sortering mm. Se mere på linket: <https://www.youtube.com/watch?v=xZBEIbivV5A>
- Elektrisk, telefonbetjent skydeport og evt. bomanlæg med trafiklys
- Avanceret kameraovervågning med dataoverførsel/lagring (herunder nummerpladegenkendelse)
- En digital platform hvorfra kameraovervågningen kan tilgås og hvor der kan søges i det optagede materiale for at finde frem til en konkret hændelse. Det være sig nummerplader, hændelse ved containere, tyveri osv.
- Dataadgang til CRM (nummerplader)
- Automatisk styring af lys på genbrugsstationen
- System til sikring af erhvervsbetaling. Hertil kan kameraer bruges til at lave direkte registrering og fakturering ved besøg.

Omkostninger

I Kolding Kommune vurderes en omlægning til døgnåbning at koste ca. 500.000 kr. pr. plads. Hertil skal medregnes de udgifter til administration osv. som Kolding Kommune selv har stået med i forbindelse med f.eks. koordinering mellem de forskellige leverandører, der har bidraget til omlægningen.

Prisen ved Sønderborg Forsyning har ligget mellem 300.000-1.000.000 kr. for en totalløsning til en enkelt plads. Om der i forvejen er lavet rørarbejde til kabler, har stor betydning for prisen.

Udover etableringsomkostningerne til det tekniske anlæg, skal der bruges ressourcer på:

- Nye skilte
- Kommunikationsmateriale til borgere
- Information om forsøget til diverse medier, samarbejdspartnere mm.
- Serviceaftale (vedligehold af kameraer mm. til 1500 kr. årligt)
- Evt. en brugerundersøgelse
- Administration/planlægning og tilsyn med pladser

Det estimeres at den samlede administrative arbejdsbyrde vil forløbe sig til en arbejdsdag om ugen i forsøgsperioden.

Det er vigtigt at bemærke, at muligheden for et forsøg med 'døgnåbning' af Feldballe Genbrugsstation ikke betragtes som et middel til at reducere pladspersonale. Tværtimod. Det må forventes, at der netop særligt i forsøgsperioden også her vil gå ekstra tid med oprydning, tømningslogistik mm.

Nedenstående oversigt viser forventelige etableringsomkostninger ved teknisk omlægning til døgnåbning på Feldballe Genbrugsstation, baseret på et konkret tilbud.

Etableringsomkostninger (priserne er ex. moms)	Total
Implementering, Projektkoordination og Konsulentbistand	62.000
2 stk. Dagsbesøg med koordination med elektriker osv. på pladsen under udførelse 1 stk. Dagsbesøg med indstilling af pladskameraer 1 stk. Dagsbesøg med Indstilling og konfiguration af nummerplade kamera og Axxon installation 1 stk. Dagsbesøg med Montage og konfiguration af styretavle 24/7 og tilslutning til bomme 1 stk. Dagsbesøg med kontrol af det komplette system og slutttest samt idriftsættelse 1 stk. Dokumentationsarbejde og projektledelse	
Videoovervågning med HIK Vision & Axxon Next, 25 kameraer fordelt efter kameraplanen	195.424
24 stk. Hikvision Darkfighter Bulletkamera 4MP, 2,8-12mm Zoom, IR, IP66 inkl. Bagboks 1 stk. NUMMERPLADE KAMERA 2MP, 3,8-16MM inkl. Vægbeslag, med WIEGAND Interface 1 stk. Videoservert i 19" rackkabinet med 4stk. 6TB Harddiske 24/7 drift beregnet til TV-overvågning 1 stk. 24" LED monitor, inkl. Keyboard og optisk mus 1 stk. Axxon USB Dongle nøgle til Licens 24 stk. Axxon Universe Licens, Alle funktionaliteter inkl. bl.a. LDAP	
Styreskab og Unitek controllere, PLC til styring af åbning af ind/ud port op til 65000 brugere	35.350
2 stk. Unitek LS10-låsecomputer, type LS10-IP inkl. Plade for tavlemontage 2 stk. RAM-Modul til udvidelse af nøgleplader fra 3500 til 65.000 1 stk. T560 - Telefonnummer læser 2 stk. Grundlicens, antal k-punkter 1 stk. Interfaceprint til nummerpladelæser 1 stk. Import af persondata 1 stk. Fiktive specialdage og undtagelser (2 licensenheder) 1 stk. Gyldighedsperioder for personer (2 licensenheder) 1 stk. Relæer til indkobling af bomme 1 stk. Siemens PLC styring med 8 port udvidelsesmodul 1 stk. Styreskab og diverse materialer til styreskabet	
Netværksudstyr	18.085
1 stk. HPE 2530-24G PoE+, inkl. 4 stk. SFP LC LX 1Gbit Fiber Moduler 1 stk. HPE 1920S-24G PoE+, inkl. 1 stk. SFP 1Gbit Fiber Modul 2 stk. HPE 2530-8G PoE+, 1 stk. SFP 1Gbit Fiber Modul 1 stk. VLAN Programmering og konfiguration af switche	
Adgang 24/7 Licenspakke til 1 Genbrugsplads, ved køb af mere end 4 pladser er prisen pr. plads 50.000	75.000
1 Stk. Adgang 24/7 Licenspakke (éngang beløb)	
Elarbejde (gravearbejde, kabeltræk, styretavle mm.)	146.000
Bomanlæg (trafiklys, vejsløjfe, brik læser mm.)	89.961
Omkostninger i alt	621.820

Aktivitetsplan

<p>Etablering <i>Fra oktober 2020 til januar 2021</i></p>	<p>Så snart der er truffet en beslutning, kan det indledende arbejde med klargøring til 'døgnåbning' igangsættes. Projektet, der forventes at kunne afsluttes indenfor en tre-måneders tidsramme vil tage udgangspunkt i følgende overskrifter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Etablering af det tekniske anlæg.• Opsætning af administrativ brugerflade• Kommunikationsstrategi og produktion af kommunikationsmateriale• Produktion af nye skilte• Inddragelse af pladsmænd og ny vagtplan for de implicerede• Orientering til samarbejdspartnere
<p>Forsøg <i>Fra januar 2021 til oktober 2021</i></p>	<p>Fra 1. januar 2021 tilbydes der selvbetjent åbningstid på Feldballe Genbrugsstation alle dage i tidsrummet 6.00-21.00.</p>
<p>Evaluering og afrapportering <i>Fra januar 2021 til december 2021</i></p>	<p>Erfaringerne fra forsøget evalueres løbende. Den samlede evaluering samles i en slutrapport. Vurderingen af forsøgets succes vil basere sig på målinger af både den brugerrettede og den faglige kvalitet med udgangspunkt i følgende opmærksomhedspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan påvirkes mængden af affald? Vil nogle typer af affald øges markant?• Hvad sker der med sorteringerne?• Sker der en ændring i borgernes adfærd ved kameraovervågning? Sker der en ændring i pladsmændenes adfærd?• I hvor høj grad udgør tyveri en problemstilling?• Hvad betyder de nye åbningstider for pladsmændenes arbejdsopgaver?• Hvordan er oplevelsen som pladsmand?• Hvordan er tilfredsheden blandt borgerne?• Hvilke ekstraomkostninger kommer der til den ordinære drift?